

RÄDDNINGSTJÄNSTEN KARLSTADSREGIONEN

Henrik Kindberg, Brandinspektör
054-5402818
henrik.kindberg@karlstad.se

Datum 2012-04-10
Diariernr 160.2012.00264
Händelseid 21607

Ert datum
Er referens

I räddningstjänstförbundet ingående kommuners
Fastighetskontor
Fritidsförvaltning
Barn- och ungdomsförvaltning
Gymnasieförvaltning

Brandskydd vid tillfällig övernattnig i skolor och fritidsanläggningar eller liknande

Inledning

Denna PM redovisar krav som ställs i samband med att tillfällig övernattnig sker i lokaler som normalt inte är avsedda för förläggning. Kraven är formulerade för att uppnå rimlig säkerhet för dem som skall vistas i lokalerna.

Eftersom lokalerna inte är avsedda för förläggning kan det krävas att säkerhetsutrustning i lokalerna kompletteras och att en organisation finns som svarar för förläggningsverksamheten.

Vägledande för upprättande av denna PM är att säkerheten skall vara jämförbar med den säkerhetsnivå som gäller för permanent förläggning t.ex. hotellförläggning.

Längst bak i denna policy finns en enkel checklista som sammanfattar vad som gäller vid tillfällig övernattnig.

Brandskyddsansvarig

Brandskyddsansvarig skall finnas utsedd vid varje tillfälle.

Kontroll av brandskyddet

Före varje övernattnigstillfälle skall det kontrolleras att säkerhetsfunktioner är iordningställda och i funktion. Kontroller skall bl.a. avse brandredskap, placering och belysning av skyltar, funktionskontroll av brand- och utrymningslarm, brandvarnare, möblering av korridorer m.m. Kontrollen ska dokumenteras.

Arrangören skall i förväg meddela räddningstjänsten om tillfällig övernattnig på anmälningsblankett ”anmälan om tillfällig övernattnig”. För frågor eller komplettering kontakta förebyggande avdelningen 054-5402880 under kontorstid eller Räddningschef i beredskap på 070-001 64 36 för brådskande ärenden utanför kontorstid.

Brandcellsindelning

Varje rum eller sammanhängande grupp av rum som användes för förläggning skall utgöra egen brandcell. Oklassat glas i vägg mot utrymningsväg accepteras ej.

Vid förskolor och liknande lokaler gäller avdelningen som brandcell.

Trapphus och korridorer som är gemensam del av i övrigt skilda utrymningsvägar skall vara egna brandceller.

Brand- och utrymningslarm

Lokalerna skall vara försedda med brand- och utrymningslarm. Larmet skall kunna uppfattas i alla delar av lokalerna som används för förläggning.

Larmet skall minst omfatta de lokaler som utnyttjas för förläggning samt i korridorer och i trapphus avsedda för utrymning från de rum som används för förläggning. Detektorernas täckning och placering skall följa reglerna SBF 110:6.

I de fall förläggning sker i markplan och utrymning kan ske direkt ut i det fria och krav på brand- och utrymningslarm inte uppfylls, skall varje förläggningslokal och korridor avsedd för utrymning förses med åtminstone brandvarnare.

I de skolor där regelbunden förläggning sker, t ex i samband med ständigt återkommande evenemang, skall lokalerna vara försedda med brand- och utrymningslarm, brandvarnare accepteras ej. OBS! Gäller även markplan.

Vakt

I de fall krav på brand- och utrymningslarm inte uppfylls kan i undantagsfall en brandskyddsorganisation ersätta utrymningslarmet. Med brandskyddsorganisation menas en eller flera vakna namngivna vakter. Kontakt skall tas med räddningstjänsten för bedömning om larm kan ersättas med vakt.

Vakten skall:

- vara väl förtrogen med de regler som gäller för förläggningen.
- vara väl förtrogen med lokalerna och var i lokalerna förläggning sker.
- självständigt kunna hantera utrymning, larmning och brandredskap.
- vara utrustad med utrustning för att kunna larma de som vistas i lokalerna t.ex. megafon, visselpipa eller dylikt.
- kunna larma räddningstjänsten och/eller ambulans via 112.
- veta var brandredskapen finns placerade.

Vakten skall rondera i de lokaler som används för förläggning och i angränsande utrymnen avsedda för utrymning.

Utrymning

Varje lokal som utnyttjas för förläggning skall ha minst två av varandra oberoende utrymningsvägar. Utgångarna skall vara dörrar direkt till det fria eller till brandtekniskt avskilda utrymningsvägar (trapphus).

I lokaler belägna i markplanet får en av utrymningsvägarna utgöras av fönster som är tillräckligt stort, om fönstret är lätt öppningsbart och sidohängt. Avståndet från fönster till golvet får inte överstiga 1,2 meter och avståndet från fönster till marken får inte överstiga 2 meter. Marken nedanför fönstret skall vara lämplig att utrymma till.

Om inte alla fönster i ett rum är öppningsbara skall det fönster som skall användas för utrymning markeras med nödutgångsskylt.

Samtliga utrymningsdörrar skall vara öppningsbara inifrån utan nyckel eller annat verktyg.

Om rörelsehindrade skall förläggas skall särskild bedömning göras från fall till fall vilka lokaler som är lämpliga och vilka särskilda åtgärder som erfordras för att uppnå rimlig säkerhet.

Personantal

Antalet personer som kan förläggas per brandcell är beroende på golvytan och utrymningsvägarnas bredd. Ett lämpligt riktvärde är 4 m²/person vilket ger 15 - 20 personer per klassrum. I större lokaler t ex gymnastiksal bör enheter om ca 20 personer sektioneras med minst 5 meter breda gångar. Gångarna skall mynna vid utgångsdörrarna.

Skyltning, vägledande markeringar

Skyltar med vägledande markeringar skall finnas i erforderlig omfattning. Skyltarna skall vara belysta eller genomlysta och skall förses med nödström som varar minst 60 minuter. Som alternativ till nödströmsförsörjda skyltar kan även efterlysande skyltar användas om de förses med särskild belysning som ständigt är tänd. Utgångsskylt i anslutning till fönster i klassrum behöver inte förses med särskild belysning.

Brandfarlig vara

I lokaler där brandfarlig vara hanteras (förvaras) får förläggning ej ske.

Brandredskap

Brandredskap av lämplig typ skall finnas tillgänglig och väl markerad. Gångavstånd till brandredskap bör inte överstiga 25 meter.

Brandredskap kan utgöras av inomhusbrandpost med formstyv slang eller handbrandsläckare.

Elinstallationer

Alla elinstallationer skall vara utförda av fackman. Provisoriska installationer accepteras ej.

Information

Varje deltagargrupp skall informeras om de regler och föreskrifter som gäller vid nyttjande av byggnaden. Information skall finnas på det språk som behövs för att deltagarna skall kunna förstå dem.

Informationen skall bland annat redovisa

- utrymningsvägarnas placering
- åtgärder vid aktiverat brand- och utrymningslarm
- uppsamlingsplats
- brandredskapens placering
- ordningsregler

Ordningsregler

Ordningsregler skall bl.a. innehålla följande föreskrifter:

- Dörrar mellan trapphus och korridorer skall hållas stängda. Undantag är när dörrarna är uppställda med rökdetektorstyrda elektromagneter.
- Rökförbud och förbud mot hantering av öppen eld råder inomhus.
- I korridorer och andra utrymningsvägar får inget brännbart material förvaras som madrasser, bagage eller liknande. Bänkar bord och stolar får ej placeras i korridorer eller trapphus. Uppställning skall ske i outnyttjade låsbara utrymmen.
- Matlagning, kaffekokning och liknande skall ske i därför avsedda lokaler (matsal, skolkök).
- Sopsäckar och annat brännbart material eller belamrande material placeras på därför avsedda platser.
- Uppställning av container, husvagnar eller dylikt får ej ske närmare byggnad än 6 meter. Uppställning får ej heller utgöra hinder för brand- och ambulansfordon.

Tillsyn/kontroll/godkännande

Räddningstjänsten kan vid tillsyn göra en bedömning av vilka lokaler som kan användas för övernattnings eller vilka åtgärder som krävs för att lokalerna ska anses lämpliga.

Löpande funktionskontroll av brandskyddet genomförs av verksamheten i det ordinarie brandskyddsarbetet. Specifik kontroll av brandskyddet genomförs av verksamhetsansvariga inför varje övernattnings.

Hans Berged
Stf räddningschef

Bilaga

Checklista för övernattnings

Checklista för tillfällig övernattning i skolor, fritidsanläggningar och liknande lokaler

- Brandskyddsansvarig skall finnas utsedd vid varje tillfälle.
- Inför varje övernattning skall kontroll av brandskyddet genomföras och dokumenteras.
- Varje lokal som nyttjas för övernattning skall ha två av varandra oberoende utrymningsvägar. Om den ena utgörs av fönster skall fönstret mynna i det fria (ej mot ljusgård). Underkant på fönstret får sitta max 1,2 meter ovan golv och ha max 2 m till marken.
- Samtliga rum där det finns sovande personer skall förses med utrymningslarm. I bottenplan med utrymningsväg direkt till det fria kan brandvarnare användas. Detektion skall ske i förlägningslokal samt utrymningsvägar.
- Max personantal är 1 person/4 m² golvyta i övernattningsrummet.
- Korridorer och andra utrymningsvägar skall vara helt fria från brännbart material.
- Dörrar och fönster i utrymningsvägar skall vara lätt öppningsbara inifrån utan nyckel eller annat redskap.
- Vakter skall vara väl förtrogna med brandskyddsutrustningen, utrymningsvägar och ska ha direkt tillgång till telefon för larmning.
- Rökförbud och förbud mot hantering av öppen eld råder inomhus.
- Arrangören skall i förväg meddela räddningstjänsten Karlstadsregionen om tillfällig övernattning på ”anmälningssblankett om tillfällig övernattning”. För frågor eller komplettering kontakta förebyggande avdelningen 054-5402880 under kontorstid eller Räddningschef i beredskap på 070-001 64 36 för brådskande ärenden utanför kontorstid.
- Denna checklista skall bifogas vid uthyrning och delges brandskyddsansvariga.